

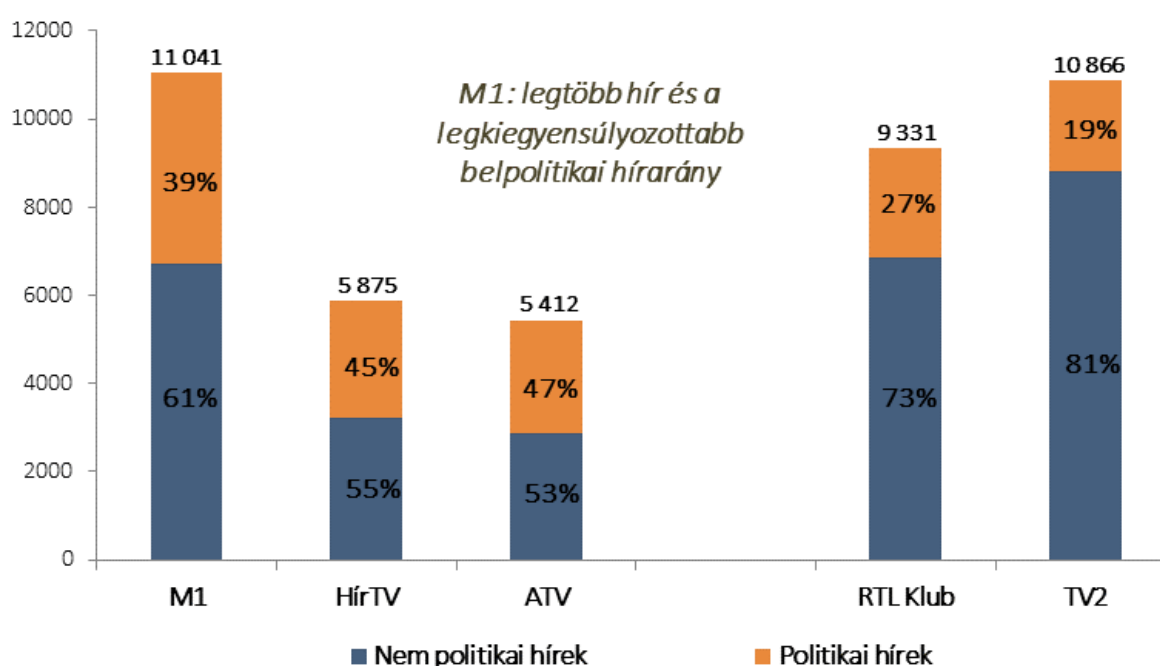
NÉZŐPONT INTÉZET

A MEGÚJULT KÖZMÉDIA JOBBA, MINT A HÍRE

A NÉZŐPONT INTÉZET ELEMZÉSE
2016.03.11.

A MEGÚJULT KÖZMÉDIA JOBB, MINT A HÍRE

Március 15-én lesz egy éves a megújult M1. A közszolgálati hírcsatorna indulását és működését számos kritika érte, ugyanakkor a megfogalmazott negatív vélekedések többsége megdőlni látszik az elmúlt egy év adatait vizsgálva. A hosszú műsoridőt sikerült kitölteni aktuális hírekkel és tudósításokkal, a Nielsen közönségmérései alapján az M1 szinte minden héten megelőzi a napi átlagos közönségarány alapján az ATV-t. A megújult M1 a nemzetközi standardok alapján az egyik legkiegyensúlyozottabb hírcsatornaként működik továbbá, míg több más csatorna híradója nem felel meg ezeknek az elvárásoknak.

A politikai és nem politikai hírek aránya a vizsgált csatornákon és a teljes megjelenésszám

Az átalakítás óta eltelt időben az M1 fő híradójában jelent meg a legtöbb tudósítás, a másik két hírcsatorna (ATV, HírTV) híradójának megjelenésszámai lényegesen elmaradtak a közmédi által közvetített 11 041 tudósítástól. A kereskedelmi csatornák közül a TV2 közelítette meg az M1-et, közel hasonló mennyiségű hírt szolgáltatott a csatorna Tények című műsora, mint az M1 híradói.

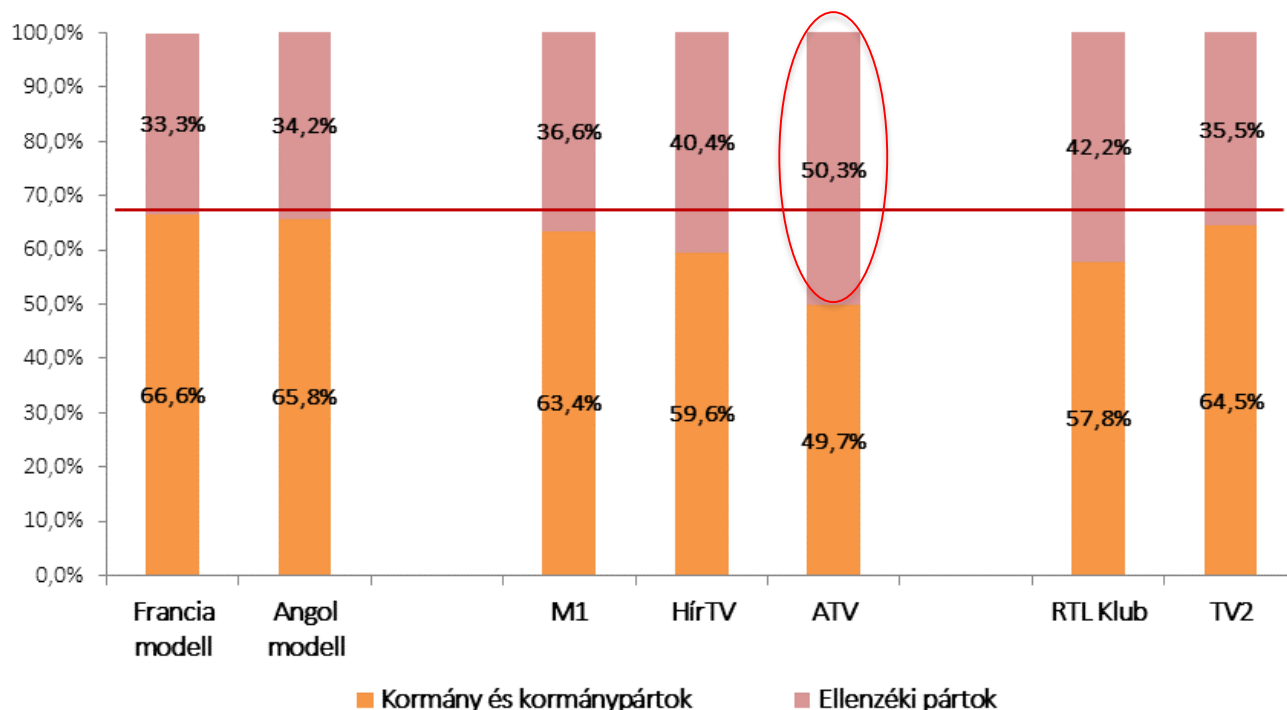
Ugyanakkor az **M1 esetében a magas híraktivitás nem társult a politikai hírek meghatározóan magas arányával**, hiszen míg a közszolgálati hírcsatornán a politikai események a tudósítások 39 százalékát tették ki, addig a HírTV és az ATV esetében ez a mutató lényegesen magasabb: 45 és 47 százalék volt. A kereskedelmi csatornák közül az RTL Klub foglalkozott a legtöbb politikai hírel, az itt megjelent hírek 27 százaléka rendelkezett belpolitikai vonatkozással. A TV2 Tények című műsorában csupán a hírek 19 százaléka rendelkezett politikai vonatkozással a vizsgált időszakot nézve.

A csatornák kiegyensúlyozottságát nemzetközi szinten mérő francia és angol modell alapján a megújult M1 a legkiegyensúlyozottabb a hírcsatornák közül, hiszen a **közmedia szinte teljes egészében betartja a kormány-kormánypártok-ellenzéki pártok azonos megjelenési arányaira vonatkozó nemzetközi mintákat.**

A kormánypártok közel kétharmados parlamenti többségének köszönhetően mindkét modell alapján a hírműsorokban az az ideális, ha a kormány és kormánypárti megjelenések aránya 66 százalék körül, míg az ellenzéki pártoké 33 százalék körül alakul. Ennek a feltételnek az M1 maradéktalanul eleget tesz: **egy éves működése alatt az összesített adatok alapján a kormány és kormánypártok 63,4 százalékos arányban szerepeltek az állami csatorna híradójában, az ellenzék pedig több mint 36 százalékos mutatóval rendelkezett.**

Nem mondható el ugyanez a HírTV-ről, ahol a kormány és kormánypártok megjelenési aránya 60 százalék alatt zárt. **Egyáltalán nem tartja be a nemzetközi mintákat az ATV,** ahol az ellenzék szereplési aránya magasabb, mint a kormányoldalé.

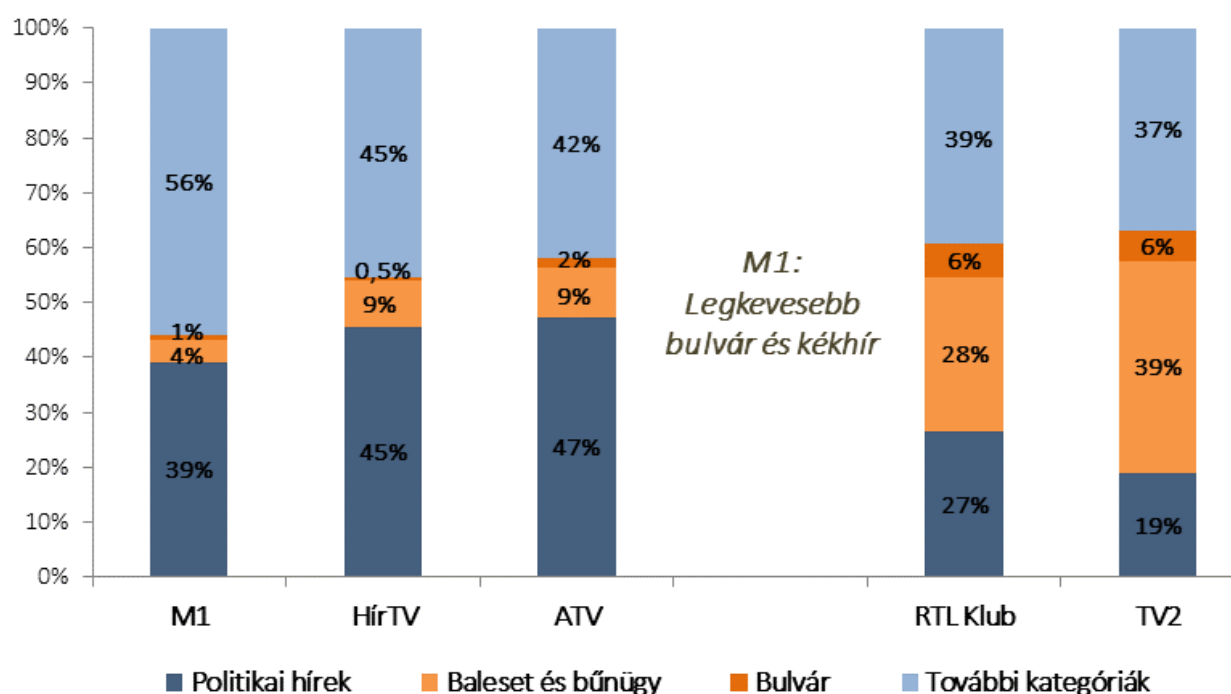
Szintén kevésbé érvényesülnek a kiegyensúlyozottságra vonatkozó szabályok az RTL Klub esti híradójában, ahol az ellenzék 42,4 százalékos mutatóval rendelkezik. **A TV2 ugyan kevesebb politikai eseményt dolgoz fel, ugyanakkor itt érvényesültek leginkább a kiegyensúlyozottságra vonatkozó nemzetközi szabályok a kereskedelmi csatornákat nézve.**

Francia modell | A CSA (Conseil Supérieur de l'Audiovisuel) szabályrendszere, amely a közszolgálati és kereskedelmi médiumokra egyaránt érvényes. Eszerint a kampányidőszakon kívül az ún. három-harmad elve érvényesül, vagyis a mindenkori köztársasági elnököt leszámítva a kormányt, a

kormánypárto(ka)t, valamint a parlamenti ellenzéket egyaránt a politikusok beszédidejének egyenként egyharmada illeti meg.

Angol modell | A BBC etikai kódexén alapul (BBC Guidelines for Factual Programmes). Eszerint a politikusok szerepeltetésének arányait az aktuális parlamenti erőviszonyokhoz kell igazítani.

A politikai, bulvár és kékhírek aránya az egyes csatornákon

A kereskedelmi csatornák híradójában az alacsony politikai hírártóvítás magas kékhír és bulvártartalommal párosult. A bulvárhírek aránya az RTL Klub és a TV2 esetében azonos, ugyanakkor a balesetekkel és bűnügyekkel foglalkozó hírek aránya a TV2 híradójában kiugróan magas.

A hírcsatornák esetében az ilyen jellegű tudósítások háttérbe szorultak, a legkisebb arányban (4 százalék) a közszolgálati hírcsatorna műsorában kaptak helyet. A HírTV és ATV híradójában a balesetekkel és bűnügyekkel foglalkozó hírek aránya azonos, 9 százalék volt.

A közmédia a többi vizsgált csatornával szemben – eleget téve társadalmi funkcióinak – a baleseti és bulvárhírek alacsony aránya mellett a legnagyobb mértékben ad teret a kulturális eseménynek: az állami csatorna híradójában a kulturális hírek 4,2 százalékos aránnyal rendelkeztek, míg a többi csatorna esetében ez a mutató 3 százalék alatt zárt.

MÓDSZERTAN

A híradóelemzés során öt csatorna esti, fő híradóinak kvantitatív elemzését végeztük el a 2015. március 15. és 2016. február 29. közötti időszokról. A vizsgált híradók: TV2 Tények – 18:00; RTL Klub: Híradó – 18:00; M1: Híradó este – 19:30; HírTV: Híradó 21 – 21:00; ATV: Híradó – 21:00)

A vizsgálat során csak a híradók törzstartalmát vizsgáltuk, az ahhoz kapcsolódó, kiegészítő részeket (például: időjárás-jelentés, sporthírek, közlekedési hírek) nem. Ezek a kapcsolt részek nem képezik részét az időtartamra vonatkozó vizsgálatainknak sem. A híradókban szereplő headline-ok nem szerepelnek az elemzésben önálló tudósításként, ugyanakkor a híradók törzsidőtartamának részét képezik, ezért ott feltüntetésre kerültek.

A vizsgálat során a hírműsorokban közölt bejátszásokat témáik szerint kategorizáltuk. A besorolás a tudósítás megjelenített tartalma alapján történt.

A következő kategóriákat alkalmaztuk:

- Magyar vonatkozású politikai hírek: E kategóriába azok a tudósítások tartoznak, amelyek mindenki számára egyértelműen beazonosítható politikai tartalommal bírnak, olyan tartalommal, amely a magyar politikai térhez szorosan köthető, vagy a magyar politikai teret közvetlen érintő külpolitikai esemény, vagy olyan esemény, amelyen a magyar politikai élet jelentős szereplői megjelennek, megszólalnak.
- Baleset és bűnügy: Bűncselekményről, gyilkosságról, balesetről és büntetőeljárásról beszámoló belföldi és külföldi hírek politikai relevancia nélkül.
- Bulvárhírek: Bulvártémákat feldolgozó tudósítások belföldi és külföldi témákban egyaránt.
- Kultúra: A kulturális élet eseményeiről, az itt végbemenő változásokról és kulturális programokról beszámoló, nem politikai vonatkozású tudósítások.
- Egyéb: Minden olyan hír, mely az említett kategóriába nem volt besorolható.

A magyar politikai vonatkozású politikai hírekben megjelent álláspontokat is összesítettük. Álláspontnak tekintettük az adott szereplőhöz kapcsolódó minden releváns megjelenést, legyen az önállóan képviselt, vagy beolvasott. Emiatt egy tudósításban akár az adott szereplőkategóriához tartozóan több megjelenés is kapcsolódhat (például: egymásnak ellentmondó álláspontok, kiegészítő érvek stb.). Mindig az adott szereplő megjelenésének témáját vettük figyelembe a kategorizálás során, valamint az adott időpontbeli pozícióját (például: ha képviselő és polgármester is a szereplő, akkor az adott megjelenés határozza meg, mely kategóriába került, illetve ha egy egyértelmű pártkapcsolattal rendelkező önkormányzati politikus országos témában szólalt meg, akkor a párthoz kapcsolódik).

Az alábbi szereplőket különböztettük meg a vizsgálatunk során:

Kormánypártok:

- Fidesz: A Fidesz, és a Fideszhez kötődő politikusok álláspontjai kerülnek ebben a kategóriába.
- KDNP: A KDNP, és a KDNP-hez kötődő politikusok álláspontjai kerülnek ebbe a kategóriába.

Ellenzéki pártok:

- MSZP: Az MSZP, és az MSZP-hez kötődő politikusok álláspontjai kerülnek ebbe a kategóriába.
- DK: A Demokratikus Koalíció, és a Demokratikus Koalícióhoz kötődő politikusok álláspontjai kerülnek ebbe a kategóriába.
- Jobbik: A Jobbik, és a Jobbikhoz kötődő politikusok álláspontjai kerülnek ebbe a kategóriába.
- LMP: Az LMP, és az LMP-hez kötődő politikusok álláspontjai kerülnek ebbe a kategóriába.
- Együtt: Az Együtt-A Korszakváltók Pártjához kötődő politikusok álláspontjai kerülnek ebbe a kategóriába.
- PM: A Párbeszéd Magyarországért Párthoz kötődő politikusok álláspontjai kerülnek ebbe a kategóriába.
- Liberálisok: A Magyar Liberális Párthoz kötődő politikusok álláspontjai kerülnek ebbe a kategóriába.

Kormány:

- A kormány, és a kormányhoz formálisan kapcsolódó személyek álláspontjai kerülnek ebbe a kategóriába.

A szereplők kapcsán külön megvizsgáltuk, kik jelentek meg önállóan a magyar vonatkozású politikai tudósítások során. E kategória azokat a megjelenéseket tartalmazza, akik saját hanggal képviselheték álláspontjukat a politikai hírek kapcsán.

Az elemzésben kerekített adatok szerepelnek.